

kloakmester nyt

Byggeriets Kvalitetskontrol A/S
Nr. 25 / august 2012

Kloakmestereksamen 2012

Den teoretiske kloakmestereksamen blev afholdt den 15. maj i år og er nu blevet fuldt digitaliseret

Kloakmestrene følger med udviklingen, og derfor gennemføres kloakmestereksamen nu fuldt digital ved, at opgaverne på selve eksamensdagen downloades fra en IT platform på internettet, ved brug af en personlig kode.

Når opgavesættet er downloadet, besvarer eksaminanderne opgaverne direkte på PC.

Selve tegnearbejdet med projektering af diverse afløbsinstallationer, foregår ved brug af det elektroniske tegneprogram AutoCAD.

Når eksamen er slut, uploader eksaminanderne igen deres besvarelser til IT platformen på internettet.

I år deltog 203 personer på landsplan i den teoretiske kloakmestereksamen

Deltagerantallet på 203 personer er fordelt på 10 skoler, og deltagerantallet er en ret stor nedgang i forhold til de foregående år, hvor der har deltaget ca. 300 personer pr. år.

Om nedgangen skyldes frygt for den nye digitale eksamenform, eller om det skyldes krisen eller der er andre årsager, er svært at sige.

Der er dog ingen tvivl om, at brugen af elektroniske tegneprogrammer som Visio og AutoCAD m.v. er en del af fremtidens udfordringer for en autoriseret kloakmester. Bl.a. kan der fremover forventes krav om, at indsendelse af færdigmeldinger og tegninger til kommuner og forsyningsselskaber m.v., skal foregå digitalt.

Der ligger derfor en stor udfordring i efteruddannelse af kloakmestre, rørleggere og struktører til, at håndtere fremtidens krav, til brug af bl.a. elektroniske tegneprogrammer på kloakområdet.

Resultatet af årets teoretiske kloakmestereksamen

Som nævnt deltog 203 personer i kloakmestereksamen, heraf bestod 165 personer og 38 dumpede. Det giver en beståelsesprocent på 81,3.

Der er dog meget store afvigelser på beståelsesprocenten mellem de 10 skoler som gennemfører kloakmestereksamen. Der er skoler hvor alle har bestået eksamen, men der er desværre også skoler, hvor over 1/3 er dumpede.

Byggeriets Kvalitetskontrol har udviklet et PC baseret KS system til kloakmestre kaldet "Smart KS"

Smart KS baseres på de samme KS systemer og blanketter fra Byggeriets Kvalitetskontrol, som de fleste kloakmestre i forvejen kender.

Smart KS har en række fordele som letter arbejdet med KS sikring væsentligt, bl.a. kan nævnes:

- Når en ny kunde har henvendt sig, og kundedata m.v. er oprettet i "Smart KS", vil disse data gå igen på alle valgte blanketter
- Der er indarbejdet huskefunktioner i "Smart KS" som hjælper med, at alle relevante punkter kommer med i KS sikringen
- Alle data som er oprettet i "Smart KS", kan hurtigt via mail, sendes videre til andre medarbejdere eller til kunder, tilsynsførende eller myndigheder
- Hvis medarbejdere i "marken" har adgang til PC og internet, kan nye kundedata sendes ud til relevante medarbejdere, så arbejdet kan udføres hurtigt og som aftalt. Når arbejdet er udført, kan KS sikringen sendes tilbage til kontoret til hurtig færdigmelding og fakturering m.v.
- Let genfindning af KS sikring via mapper gemt på en PC
- Papirvældet i virksomheden kan kraftigt reduceres

Hvis man vælger at spare papiret væk og alene bruge "Smart KS", skal virksomheden dog sikre en ordentlig og sikker backup funktion af gemte data.

"Smart KS"

"Smart KS" stilles frit til rådighed og kan hentes på:
www.bygge kvalitet.dk

Brugen af "Smart KS" vil indgå i de ajourføringskurser vi udbyder den kommende vinter.

Hvis der er behov for yderligere information, eller spørgsmål til brugen af "Smart KS" kan vi kontaktes.

Så er den nye rottebekendtgørelse trådt i kraft

Naturstyrelsen har udsendt bekendtgørelse nr. 696 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Bekendtgørelsen er trådt i kraft pr. 1. juli 2012

I den nye bekendtgørelse er der følgende væsentlige ændringer af interesse for kloakmestre i forhold til de hidtidige krav:

- Ved anmeldelse af rotter til kommunen skal denne indenfor 8 dage sørge for, at der foretages et tilsynsbesøg af en autoriseret rottebekæmper på ejendommen. Hvis der er konstateret rotter indendørs i beboelser eller på fødevarer virksomheder, skal tilsynsbesøg foretages uden ugrundet ophold
- Kommunen skal, hvor den er grundejer, og hvor det er hensigtsmæssigt og teknisk muligt sørge for, at der opsættes rottespærrer på kommunale skoler, plejehjem, og daginstitutioner. Tilsvarende gælder i forbindelse med byggemodning af kommunale skoler, plejehjem, daginstitutioner og parcelhusområder

Læs mere om

- Liste over afløbsmaterialer som skal være CE mærket
- Kravene til højvandslukkere forventes ændret
- Spørgsmål til vores svartjeneste

- Ajourføringskurser for kloakmestre
- Genansættelse af auditor

- Når der er tilladelse fra grundejeren, kan der tilsvarende opsættes rottespærre på hospitaler
- Alle rottebekæmpere skal være autoriserede, og skal forinden deltage i et kursus hos Naturstyrelsen samt bestå en prøve. Adgang til dette kursus gives bl.a. til personer med mindst 6 mdr. relevant ansættelse i kloak- og afløbsbranchen
- Opsætning af rottespærre i brønde, i stik- og hovedledninger kræver autorisation som rottebekæmper (*opsætning af rottespærre i brønde og på stikledninger kræver tillige autorisation som kloakmester*)

Installation er autoriseret kloakarbejde

Opsætning/installation af alle typer rottespærre og elektroniske rottefælder i afløbsinstallationer indenfor skel skal udføres af en virksomhed med autorisation som kloakmester.

Sikringsordning og bygningsgennemgang

Autoriserede rottebekæmpere får nu mulighed for, at indgå kontrakt med ejere af bygninger, hvor der foretages en bygningsgennemgang for, at finde fejl og mangler ved bygninger, afløbssystemer og arealer som gør, at rotter kan skaffe sig adgang til, at opholde sig de pågældende steder. Bygningsgennemgangen skal fornys hvert 3. år, og skal dokumenteres i en rapport, der beskriver fejl og mangler i relation til sikring mod rotter. Rapporten skal udleveres til grundejer eller lejer, og de kommunale tilsynsmyndigheder kan forlange, at se rapporten, hvis det skønnes nødvendigt af hensyn til rottebekæmpelsen.

Private autoriserede rottebekæmpere får nu også tilladelse til, at foretage rottebekæmpelse udenfor normal kommunal åbningstid, når der er rotter indendørs i en beboelse eller på en fødevarer virksomhed. Forudsætningen er dog, at den kommunale rottebekæmpelse ikke kan tilkaldes, og at der indgås en skriftlig aftale med grundejer/lejer. Kommunen skal have tilsendt en kopi af aftalen.

Nye opgavetyper for autoriserede kloakmestre

Den nye rottebekendtgørelse åbner for opgavetyper, som kan være interessante, og kan bidrage til at øge opgavemængden for autoriserede kloakmestre, som i forvejen beskæftiger sig med rotteskader m.v. Betingelsen er dog deltagelse i tidligere nævnte kursus, samt opnåelse af autorisation som rottebekæmper.

Uddannelse

Se mere om uddannelsen til rottebekæmper på www.naturstyrelsen.dk

Oplysning om placering af rottespærre på tegninger

Vi har allerede fået de første henvendelser fra kloakmestre, som spørger om, hvordan de skal oplyse om placeringen af rottespærre på tegningsmateriale, idet kommunen forlanger dette oplyst.

Der findes pt. ikke en standard signatur for rottespærre. Vi vil derfor foreslå, at følgende signatur anvendes på tegninger, når rottespærre monteres i brønde.

Afløbsmaterialer som er omfattet af en gældende europæisk standard skal være CE mærket

Der er i disse år stort fokus på kravene til, at der anvendes CE mærkede produkter, der hvor det er et krav. Der er eksempler på, at et helt råhus til en skole rives ned, fordi betonelementerne ikke var CE mærkede.

Pas på ulovlige produkter

Pas på de ulovlige produkter på markedet indenfor kloakområdet!!

På kloakområdet ses der bl.a. stadig bundfældningstanke på markedet uden den lovpligtige CE mærkning, selvom det har været et krav siden 1. december 2005.

Der er desværre flere kedelige eksempler på kloakmestre, som er kommet i alvorlige problemer med erstatningskrav og retssager, fordi de "i god tro" har anvendt ulovlige bundfældningstanke.

Det er ulovligt, at bringe produkter på markedet, som ikke opfylder gældende krav til bl.a. CE mærkning, men der er tilsyneladende producenter og leverandører, som ser stort på de gældende regler.

Kloakmesteren er ansvarlig

Det skal bemærkes at kloakmesteren er ansvarlig for, at anvende CE mærkede produkter, når der findes en gældende europæisk standard for produktet.

Overensstemmelseserklæring er kloakmesterens garanti for, at produktet opfylder kravene

Vi anbefaler derfor altid kloakmestre, at de sørger for, at få en gyldig overensstemmelseserklæring med på produkter, som skal være CE mærkede, og at denne efterfølgende arkiveres sammen med øvrig kvalitetssikring.

Byggeriets Kvalitetskontrol har en liste som oplyser om afløbsprodukter, som skal være CE mærkede

Der kommer hele tiden nye produkter til, som skal være CE mærkede, og det er et stort arbejde for kloakmestre løbende, at holde sig ajour hermed.

For at lette dette arbejde, offentliggør Byggeriets Kvalitetskontrol løbende en liste over produkter, som skal CE mærkes her i KloakmesterNYT. Derudover ligger listen på www.bygge kvalitet.dk

Liste over produkter på afløbsområdet som skal være CE mærkede

Produkter som SKAL være CE mærkede

1. Geotekstiler til brug ved drænarbejde
2. Højvandslukker til bygninger
3. Afløbsrender
4. Nedgangs- og inspektionsbrønde af fibercement
5. Pumpeanlæg for bygninger og parceller
6. Vakuum ventiler
7. Stigetrin til underjordiske adgangsrum
8. Faste stiger til brønde
9. Bundfældningstanke op til 50 PE
10. Olie- og benzinudskillere
11. Fedtudskillere
12. Minirenselanlæg
13. Rør, brønde og fittings af beton
14. Elastomere pakninger – tætningsringe til rør der anvendes til vand og afløbsanlæg
15. Rør og fittings af stål
16. Rør og fittings af glaseret ler
17. Rør og fittings af støbejern

Howdan sikrer man sig, når der skal bruges produkter som ikke må CE mærkes?

Der findes endnu ikke harmoniserede standarder med krav om CE mærkning på alle produkter, fx må plastør, plastfittings, plastbrønde, plastdræn, gulv afløb, dæksler, rottespærre, kassetter til faskiner og samletanke ikke CE mærkes.

For denne type produkter skal kloakmesteren sikre, at der foreligger prøvningsrapporter fra et autoriseret laboratorium – som fx Teknologisk Institut – som dokumentation for, at alle danske krav er opfyldt.

Denne dokumentation kan fx være, hvis produktet er VA godkendt, eller som ofte ses på plastrør m.v., at materialerne har Nordic Poly Mark.

Det kan dog oplyses, at VA mærket lever på lånt tid, idet ordningen er under afvikling på afløbsområdet.

Retten i Holstebro har afsagt følgende kendelse mellem en autoriseret kloakmester og en vestjysk producent af bundfældningstanke

For at følge op på vigtigheden i, at kloakmestre løbende sikrer sig, at udføre kloakinstallationerne med lovlige produkter, bringer vi her i forkortet form udskrift fra dombogen i Holstebro, som dog foreløbigt er faldet ud til kloakmesterens fordel.

Sagsfremstilling

Kloakmesteren købte i 2006 et komplet tryknedsivningsanlæg af producenten, som sælger direkte til kloakmestre udenom grossistledet.

Anlægget blev efterfølgende monteret ved en kunde i Brande. Kunden forlanger senere dokumentation for at tanken er lovlige. Kloakmesteren har derfor bedt producenten om fremsendelse af overensstemmelseserklæring som dokumentation for, at bundfældningstanken er CE mærket.

Det viser sig, at bundfældningstanken ikke er CE mærket.

Rettenes begrundelse og afgørelse

Retten lægger til grund for afgørelsen, at der på salgstidspunktet af tryknedsivningsanlægget er lovkrav om, at bundfældningstanken skal være CE mærket.

Endvidere finder retten, at producenten må have været på det rene med, at bundfældningstanken var behæftet med denne mangel, at den ikke var CE mærket, og derfor ikke måtte sælges.

Producenten dømmes af retten i Holstebro til at betale erstatning på kr. 54.782,20 samt sagens omkostninger på kr. 25.620,00 til kloakmesteren.

Det skal oplyses, at producenten efterfølgende har anket kendelsen til landsretten.

Kravene til højvandslukkere forventes ændret her i efteråret

De skybrudslignende regnskyl som optræder oftere og oftere, giver travlhed til kloakmestrene, men sætter samtidigt fokus på de løsninger der bruges, ikke mindst på højvandslukkere.

Højvandslukkere der kan bruges i bygninger, SKAL være CE mærket efter den europæiske standard DS/EN 13564. Dette har været gældende siden 2004.

For opnå en større sammenhæng mellem de danske og europæiske regler, arbejdes der på, at ændre kravene i Norm for afløbsinstallationer, DS 432. Denne ændring forventes at træde i kraft i september 2012.

De væsentligste ændringer forventes af være:

- Benævnelser som tilbageløbsstop, højvandssikringer, kloakventiler m.v. bortfalder, og alene benævnelsen højvandslukker kan bruges
- Kun højvandslukkere benævnt som type 1, 2, 3, og 5 efter DS/EN 13564 kan bruges. For type 1 kommer der endvidere til at gælde, at lukket skal stå åbent under daglig drift og skal lukke ved opstemning (hidtil kendt som tilbageløbsstop)
- Type 1 højvandslukker kan bruges på liggende fækalieholdige ledninger udenfor bygninger (uden CE mærkning), når der foreligger dokumentation for, at kravene til type 3 tillige dokumenteres opfyldt
- Andre typer højvandslukkere kan anvendes, hvis der foreligger dispensation fra kommunalbestyrelsen og

funktionen dokumenteres opfyldt efter kravene i DS/EN 13564

- Højvandslukker må anbringes på liggende ledninger udenfor bygning, herunder stikledning når:
 - Der er betryggende sikkerhed mod oversvømmelse opstrøms højvandslukket. Betryggende sikkerhed kan påregnes, når brugerkredsen er lille (fx i et enfamiliehus) og en alarm umiddelbart kan erkendes af alle brugere
 - Al tilførsel af regnvand og drænvand sker nedstrøms for højvandslukket
 - Højvandslukket skal være placeret således, at bundløbet ved højvandslukket er mindst 350 mm lavere end gulvet i rum og arealer, som er truet af oversvømmelse
- Installation af højvandslukker skal udføres og placeres således, at de er let tilgængelige for betjening, rensning, inspektion og vedligeholdelse. *Det vil i praksis sige, at højvandslukkere i jord udenfor bygning skal anbringes i brønd, hvor nedstigning er mulig.*

De nye krav til højvandslukker vil blive grundigt behandlet på de ajourføringskurser, som vi udbyder den kommende vinter.

Pas på rotter

En anden vigtig ting som kloakmesteren skal tage højde for ved installation af højvandslukkere er, at kabler til elinstallationer og klapper m.v. udføres på en måde, så rotter ikke gnaver dem i stykker.

Spørgsmål til vores svartjeneste

Vi får dagligt mange henvendelser fra kloakmestre m.v. med spørgsmål.

Herunder er gengivet nogle af de spørgsmål og vore svar, som kan have generel interesse.

Spørgsmål

Må grå plastrør anvendes i jord og røde i bygning?

Svar

Nej – de røde plastrør er godkendt til jord efter DS/EN 1401 for PVC og DS/EN 1852 for PP. De grå PP rør er godkendt efter DS/EN 1451 til bygning.

I princippet er kvaliteten på rørene den samme, og der er kun mærkningen og farven til forskel, men de må altså kun bruges til det, de er godkendt til.

Spørgsmål

Er kommunen ansvarlig, hvis de har udstedt en tilladelse til udførelse af en kloakinstallation på baggrund af indsendte tegninger, hvor der mangler renseadgange?

Svar

Nej – Kommunen har i tilladelsen anført, at arbejdet skal udføres efter kravene i DS 432, Norm for afløbsinstallationer. Derved får den udførende kloakmester ansvaret for, at afløbsinstallationen opfylder alle krav til anbringelse af rensesmuligheder. Kloakmesteren skal derefter rette tegninger, og sørge for indsendelse til kommunen og udlevering til bygherren.

Spørgsmål

Hvordan skal omfangsdræn ved bygninger med kælder anbringes?

Svar

Omfangsdræn placeres med bundløbet i drænet mindst 30 cm under kældergulvet og ikke højere end undersiden af det kapillarbrydende lag under kældergulvet.

Spørgsmål

Skal der være alarm på pumpebrønde?

Svar

Når der anbringes pumpebrønde før nedslivningsanlæg, skal denne forsynes med alarm, hvis det af kommunens tilladelse fremgår, at arbejdet skal udføres efter Miljøstyrelsens vejledning nr. 2 for nedslivningsanlæg op til 30 PE.

Generelt er kravet om alarmer i pumpebrønde, at hvis der kan opstå svært oprettelige skader som følge af driftsstop, udføres pumpebrønden med alarm. Det gælder ved pumpebrønde for både spildevand-, regn- og drænvand.

Spørgsmål

Der er krav om, at kommunen i sin sagsbehandling skal påse, at anden lovgivning er overholdt herunder også autorisationsloven. Er denne forpligtelse opfyldt, hvis kommunen i en tilladelse meddeler, at autorisationskrævende arbejder skal udføres af autoriseret mester?

Svar

Nej – det er ikke tilstrækkeligt, at der i en tilladelse indskrives sådanne vilkår. Kommunen skal modtage dokumentation i form af underskrevet færdigmelding fra den autoriserede virksomhed, og derefter kontrollere om virksomheden er autoriseret til det udførte arbejde, fx ved at undersøge dette på Sikkerhedsstyrelsens autorisationsregister på www.sik.dk

Spørgsmål

Skal en samletank CE mærkes? og er en overensstemmelseserklæring fra en bundfældningstank tilstrækkelig dokumentation for, at bruge tanken som samletank?

Svar

Nej – En samletank må ikke CE mærkes, da der ikke er en europæisk standard til at CE mærke den efter. En overensstemmelseserklæring på en bundfældningstank kan ikke anvendes til samletanke.

På en præfabrikeret samletank skal der foreligge en prøvningsattest fra et autoriseret laboratorium, som dokumenterer at tanken opfylder kravene i "olietanksbekendtgørelsen" – dvs. opfylder samme krav, som olietanke skal gøre.

Hvis der ikke foreligger en sådan attest, skal tanken efter kommunens vurdering, opfylde lignende krav, altså skal kommunen godkende den.

Spørgsmål

Kan det virkelig passe, at en kloakmester skal forespørge i Ledningsejerregistret (LER) ved gravning på privat grund?

Svar

Ja, ved professionelt gravearbejde for en kunde i en dybde over 40 cm på privat grund, skal der på samme måde som ved gravning i offentlige arealer, indhentes ledningsoplysninger på www.ler.dk

Byggeriets Kvalitetskontrol udbyder igen ajourføringskurser for kloakmestre i 1. kvartal 2013

Kursusprogram og tilmelding kan ses og foretages fra www.bygge kvalitet.dk efter 1. oktober 2012.

Der vil derudover som vanligt være kursusprogrammer og tilmeldingsblanketter i KloakmesterNYT som udkommer i december 2012.

Genansættelse af auditor

Det kan oplyses at Johs. Pedersen, som mange sikkert kender fra auditbesøg, kurser eller lignende genansættes hos Byggeriets Kvalitetskontrol pr. 1. september 2012.

Medarbejderne hos Byggeriets Kvalitetskontrol A/S er klar til at hjælpe de tilsluttede virksomheder med vejledning om KS-systemer, med efteruddannelse samt svartjeneste på kloak- og afløbsområdet.

Direktør / Lead auditor
Klaus Inging Hansen
Direkte tlf.: 72 16 02 42
Mobil: 40 29 76 74
kih@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Keld Madsen
Direkte tlf.: 72 16 00 45
Mobil: 24 83 52 06
kma@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Lisbeth Hedevang
Mobil: 40 87 06 05
lih@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Johs. Pedersen
Direkte tlf.: 72 16 02 43
Mobil: 24 59 81 91
jop@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Ove Kronborg
Direkte tlf.: 72 16 02 87
Mobil: 23 29 39 66
hok@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Morten Møller Nørgaard
Direkte tlf.: 72 16 02 39
Mobil: 24 49 13 74
mnr@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Peter Udsen Pagaard
Direkte tlf.: 72 16 20 44
Mobil: 51 33 02 47
pup@bygge kvalitet.dk

Lead auditor
Martin Skovgaard Sørensen
Direkte tlf.: 72 16 02 41
Mobil: 28 89 99 50
mss@bygge kvalitet.dk

Sekretær
Lotte Baungaard Sørensen
Direkte tlf.: 72 16 02 40
lbs@bygge kvalitet.dk

Sekretær
Susanne Vase
Direkte tlf.: 72 16 00 76
sva@bygge kvalitet.dk